

Arko

27.3.2015

37/10/2015

Opetus- ja kulttuuriministeriö
PL 29
00023 VALTIONEUVOSTO

OKM 15/010/2015

Lausunto hallituksen esitykseksi varhaiskasvatuslaiksi**Yleistä**

Kuntalaiset (asiakkaat) ovat pitäneet päivähoitoa laadukkaana palveluna, joten lähtötilanne on hyvä.

Kuntasektorilla on meneillään erittäin mittavien lainsäädäntöhankkeiden mm. sosiaalihuoltolainsäädännön kokonaisuudistuksen ja vanhuspalvelulain toteuttaminen. Samaan aikaan kunnat taistelevat taloudellisen kanto-kykynsä rajoilla ja kriisikuntia on yhä enemmän. Tämän vuoksi KT Kuntatyönantajat (myöhemmin KT) katsoo, että varhaiskasvatuslainsäädännön uudistamisen tulee olla vähintäänkin kustannusneutraalia. Työvoiman riittävyyteen tulee lisäksi kiinnittää aivan erityistä huomiota.

Pykäläkohtaiset kommentit**1) 8 § Varhaiskasvatuksen kieli**

Esityksen mukaan lapsella olisi oikeus saada varhaiskasvatusta lapsen äidinkielellä suomeksi, ruotsiksi tai saamen kielilain (1086/2003) 3 §:n 1 kohdassa mainituilla saamenkielillä riippumatta siitä onko kunta yksikielinen, kaksikielinen vai sijaitseeko kunta saamelaiden kotiseutualueella. Oikeudesta saada varhaiskasvatusta äidinkielellään päättäisivät lapsen huoltajat.

KT katsoo, että kaksikielisessä kunnassa palvelua tulisi järjestää vain lapsen äidinkielen mukaan, joko suomeksi tai ruotsiksi. Kyse ei ole kielenopetuksesta vaan lapsen oman kielen kehittymisen tukemisesta. Saamenkielisten palvelujen osalta KT toteaa, että palvelu tulee taata saamelaisalueilla kuten nytkin.

Esitetyt muutokset tulisivat kunnille kalliiksi ja työvoiman saatavuus olisi hyvin hankalaa.

2) 20 § Henkilöstön mitoitustuen tilanteissa

KT pitää tärkeänä ja myös lapsen edun mukaisena, että myös erityisen tuen osalta lapsen tarvitsemaa tukea ei määriteltäisi lasten tai henkilöstön määrään sidottuna toimintana. Kulloinkin tarvittavan toimenpiteen määrittely ja toteutus tulisi saada päättää paikallisella tasolla.

lausunto15037ra-varhaiskasvatuslaki.docx

Arko

27.3.2015

37/10/2015

3) 28 § Varhaiskasvatussuunnitelma

Esitys on yksityiskohtaisempi kuin mitä tällä hetkellä säädetään.

2 mom. Päiväkodissa suunnitelma laatimisesta vastaa lastentarhanopettajan kelpoisuuden omaava henkilö.

KT ei pidä hyvänä, että laissa rajataan suunnitelman laatija koulutuksen/ammattinimikkeen mukaan.

Toimivallasta kunnassa säädetään kuntalaissa ja asia kuuluu työnantajan työnjohdon piiriin, siis ei varhaiskasvatustakiin.

4) 29 § Omavalvontasuunnitelma

Kunnilla ei ole nykyisellään esitetyn mukaista omavalvontasuunnitelmaa.

KT huomauttaa, että esitys sisältää jo paikallisen suunnitelman laadinnan, osallisuuden, arvioinnit sekä yhteistyötoimenpiteet. KT ei pidä omavalvontasuunnitelman laadintaa velvoittavana tarpeellisenä. Lakiesitys sisältää jo riittävät toimet, joilla turvataan asiakkaiden ja henkilöstön vaikutusmahdollisuudet palvelun sisältöön ja laatuun.

5) 38 § 4 mom. ryhmäkokoo

Ryhmäkoon maksimi lapsimäärä 21 lasta on vaikeasti ymmärrettävissä, kun sen määrittely sidotaan hoitohenkilöstöön.

Henkilöstön asema ja saatavuus

Työnantajan harkintaan tulee jättää, minkälaista osaamista halutaan painottaa. Tehtävän vaatimaan osaamiseen nähden liian kapea-alaiset ja joustamattomat kelpoisuusehdot estävät henkilöstövoimavarojen ja osaan työvoiman optimaalista käyttöä. Päivähoidossa tarvitaan moniammatillisuutta. KT katsoo, että perhepäivähoitajien, joilla on usein pitkä työkokemus lastenhoidosta ja laadukas ammattitutkinto, pitää tulla kelpoisiksi toimimaan päiväkodissa lastenhoitajina.

Jo nykyisellään on pulaa kelpoisista lastentarhanopettajista ja tilanne huononee entisestään. Sosiaalialan ammatillinen kelpoisuuslaki tulee avata varhaiskasvatustakin säätämisen yhteydessä.

Esityksen taloudelliset vaikutukset

Esityksessä ehdotettujen uusien asioiden sekä nykyisten säädösten tiukentamisen osalta vaikutuksia kuntien toimintaan ja talouteen ei ole selkeästi arvioitu. Varhaiskasvatustakin uudistaminen tulee toteuttaa siten, että siitä aiheutu kunnille uusia tehtäviä tai velvoitteita ilman valtion täysimääräistä rahoittamista.

Arko

27.3.2015

37/10/2015

KUNNALLINEN TYÖMARKKINALAITOS

Neuvottelupäällikkö

Henrika Nybondas-Kangas

Työmarkkinalakimies

Riitta Arko